

A KÖZÉP-ÁLLAMOK BÁNYABÁRÓI BÉKÉSEBB HUROKAT PENGETNEK.

Váratlanul frontot változtattak a Közép-Államok nagy bányáinak tulajdonosai. — "Jobb elintézni az ügyet a jelenlegi bérek mellett", mondják a nagy bányák tulajdonosai. - Clevelandban nem lehetetlen a megegyezés.

ban összejöttek a bányatulajdo- arra. Különösen anyagi ereje nosok és a bányászok küldöt- nem valami fényes, ami pedig tel, hogy tárgyaljanak az ápri- döntő dolog sztrájk esetén. lisban lejáró szerződés megujitása ügyében, ugy látszott, lehetetlen a két tábor érdekeit je eltolódik és igy a bányászok összeegyeztetni.

A bányabárók minden ajánlatot elutasitottak, amit a bányászok küldöttei tettek és ugy mentek szét Chicagoból, hogy alig volt remény arra, hogy a január 3-án Clevelandban öszszeülő bizottság valami érdemleges munkát tud végezni.

Épen ezért nagy meglepetést reség lesz tehát a bányászokta keltett érdekelt körökben, hogy ha sikerül a békés megegyea Közép-Államok bányabárói zés. most hirtelen frontot változtattak. Közvetlenül az előtt, hogy bárók oldalát, azt látjuk, hogy Clevelandba mentek volna oly ők sem fognak rossz üzletet csi értelmű nyilatkozatot adott az nálni a sztrájk nélküli uj szeregyik legnevezetesebb tagja a ződéssel. bányabárók képviselőinek, John A. Donalson, Pittsburgh, Pa.-ból, hogy jobbnak látja a telenek. Tudják, hogy az uj szer szerződést egy évre megujitani ződés nem hozhat alacsonyabb a jelenlegi munkabérek mel-

lett. John. A. Donalson väratlan nyilatkozata visszatükrözi a Közép-Államok összes nagy vényben levő szerződést megbányatulajdonosának gondol- kötötték. kozását. Mielőtt ez a nyilatkozat elhangzott, valószinü, hogy

Legutébb, amikor Chicago- csen valami erősen felkészülve Ha tehát a szerződést béké-

> sen megkötik, a végső harc ideidőt nyernek a készülődésre, anyagi erejük megerősitésére.

A bányászok legnagyobb része még nem heverte ki a tavalyi sztrájkot. Még alig tudták ba nem akar élni. kifizetni a sztrájk alatt felgyűlemlett adósságaikat és ujabb Minden magyar vezérnek, aki

tartalékra még nagyon kevesen szerette a népet és többre betudtak szert tenni. Nagy nye csülte a szabadságot, mint könnyü uri életet és a hatalmat, --- ez volt a sorsa évszázadok óta Magyarországon. Me-

nekülniök kellett saját hazájuk És ha megnézzük a bányaból- ahol nem a méhek pusztitják el a heréket, --- hanem a here méhek ölik le, vagy dobálják ki a kasból a dolgosokat.

A bányabárók tudják, hogy : János és a többi népvezér mai bányászok fizetését letörni kép napság otthon? Ez a Magyarország nem a nép hazája. Az uraké és a bankároké, akik a főmunkabéreket, mint amilyenek most vannak, mert az élet semföldnek csaknem felét tartják a

mivel sem olcsóbb, mint volt augusztusban, amikor a most ér-

jeit védik és müvelik. A kisebb bányák tulajdono-A magyar nemzeti történe sai azok, akik sztrájkot akarlemnek az a legszomorubb rénak inkább, mint a mostani sze, hogy valahányszor a nép munkabéreket fizetni. A kisebb részére egy szabadság-vezért és bányák ugyanis, ha a nagy bászabaditót küldött az Isten, azt nyák állandóan üzemben vannak képtelenek dolgoztatni. Ők a fegyveres hatalom, a főurak és főpapok segitségével mindig a mai munkabérek mellett csak akkor tudják üzemben tartani megfeszitette. Ez volt a sorsa a vallásszabadságért és a jobbányáikat, ha a szénnek legalább olyan ára van mint mostanában. Amint rendes mederbe kerül az ország széntermelése, azonnal le kell zárni a kis bányákat. Ezért akarnák hát a kisebb papnak Hock Jánosnak is. bányák tulajdonosai a sztrájkot. Más országban ilyen tiszta Hogy aztán ujra szén hiány leszivü, önzetlen lelkeket megbegyen, nagy ára legyen a széncsülnek és az ország büszkesének és ők is üzemben tarthasgének tantják őket. Nálunk a sák bányáikat. Azt is tudják a bányabárók a vértanuság volt. Vagy vérhogy egy ujabb sztrájkot Washsen és nagyon hamar beleszólnának onnan, hogy kössenek békét a bányászokkal. A közönség hangulata is határozot- talanul az ország széniparának tan a bányatulajdonosok ellen kérdését és mire az uj szerződés mert fejüket biztonságban se- alatt a völgyek mélységén meg- más helyen ahol megfordultam, bányászok készek a megegyezésre és ha ez nem sikerül, annak tisztán a bánya urak leszhetnek a clevelandi tárgyalá-Igaz, a bányabárók képvise- nek az okai. A bányászok egyáltalán nem követelnek olyasnekik a munkaadók. Az Országos Szénbizottság is béke felé fognak törekedni. nagyon amellett van, hogy min den megrázkódtatás nélkül kössék meg az uj szerződést és ne bárók, lehet hogy még néhányszénpániknak.

Szabadság ünnep Gary-ben. ANT THAN

Hock János a garyi magyar bányászok között. --- Lelkesen ünnepelték az októberi forradalom ősz vezérét. --- A garyi magyarok táviratilag üdvözölték Károlyi Mihályt.

szép ünnepséggel zárták le az elmult esztendőt. Megjelent közöttük Hock János, a magyar köztársaság ősz vezére, akinek fogadtatására már hetek óta ké szülődtek. A magyar bányászok megszerették és szivükbe foga !ták ezt az igaz magyart, aki találja őt --- szabadon megölhe- jó dolguk van szent István or- mint a jogfosztott rabszolga, sitják! lemondott dus papi jövedelméti. Ugyanez a sors várt a ma- szágában. A háboru előtt 18 Ha moccani mer viszik a börről, kényelméről és önkéntes számüzetésbe ment, mert egy elnyomott és jogfosztott ország

> és szabadságot adott az elnyo- földmunkás családnak. mott népnek: Kossuth Lajos is az arali bitófán végezte volna a románok segitségével a fő- nak uj méltóságokat és cimeéletét, ha át nem menekült vol- papok, főurak és a bankár nagy ket, a gróf uraknak főrendihána Törökországba. Az ő részére is fölállitották már az akasztófát. De csak a nevét tudták rá tól megszökött tengernagyot pedig kenetes egyházi prédikáfölszegezni, mert a legnagyobb tettek. A kitartott katonaság ciókat és ha az nem használ ta a közönség ennek az együmagyar idejében elmenekült lett kezükbe a fegyver, amivel hazájából. megfékezhetik a népet és el-

nyomják minden szabadság Fenyegetéssel akarták kénymozgalmukat, mihelyt jogokszeriteni Törökországot, hogy Mit is keresne Károlyi, Hock adja ki a magyar menekülteket, ról vagy földről mernek ismét a rabszolgák országa lesz. De az akkori török szultán azt álmodni. mondta: - Inkabb elpusztulok Csodálatosan ismétlődik a birodalmammal együtt, hogytörténelem! menekülni kellett az októberi köztársaságipárt hallgatott végig. A messze feksem vendégemet kiadjam! Ekpapsággal együtt a magyar kor orgyilkosokat küldöttek utánna, mert a Habsburgok rettegtek tőle. Féltek, hogy hátha küldöttek ki utánunk és Káro- lag csatlakoztak a magyar de- a Clevelandi harminckettős markaikban — mig a földmunkások milliói vérükkel és verej- visszajön és ujra fegyverbe ál- lyit kétszer akarták a külföldön mokratikus köztársasághoz és gyüjtő bizottságnak és azt is tékükkel csak a nagy urak föld- litja a szegény, kizsarolt orszá- megölni. Milliókat költöttek el táviratban üdvözölték Károlyit, tudja minden értelmes magyar got és elnyomott népet. De az az ország pénzéből külföldi a magyar nép vezérét és igazi ember, hogy azt a pénzt Káro-Isten megóvta az életét és ki- ügynökségekre és lapoknak a apostolát. -vezette őt a szabad Amerika megyesztegetésére, hogy még földjére, hogy legyen a leigá- az idegenből is kiüldözzék a ma- és szeretetnek az a meleg megzott magyar népnek egy világi- gyar nép vértanuit --- otthon pe nyilatkozása, amivel ez a tiszta tó tornya és egy élő reménysé- dig megindították szószékeken szivü, romlatlan nép körülvette ge - amely felé mindig biza- és sajtóban a rágalom hadjára- Hock Jánost, ezt az igaz papot tát ellenük. Nincs az a sár és

A Gary-i magyar bányászok az aradi sáncárkokba és a régi birtokos mágnás és pénzbáró kor Rákóczit megfosztani a bir-ban a magyarságot ámitják, uj épület kaszárnya udvarán gyülöli őket, mert földet akar- tokától. Visszavették már is a hogy Károlyit a nép szivétől elakasztották föl őket, – vagy tak szétosztani a földmunkások mit a szegény rokkant katonák idegenitsék. Ráfogják, hogy az pedig lőtték őket halomra. Ne nak és a tőke hatalmát meg között kiosztani kezdett és oda- Amerikában összegyüjtött pénzt feledjük el, - hogy Rákóczi,va- akarták törni, hogy ne legye- adták a tiszt uraknak, akiket elsikkasztotta. Csodálatos, gyonát is elkobozták és törvény nek többé fehérarcu rabszolgák Horthy vitéznek üt föl a kard- igy szólt Hock --- otthon a nébe mon lották ki, hogy haza- Magyarországon se Csatlakoz- jával. Ezek az ő cinkosai és pet azzal bolonditották, hogy ő áru'ó. Fejvesztés büntetése várt tak hozzájuk a főpapok is, mert testőrcsapatja. Ezeké ma az or- is mint Kossuth, magával vitte rá és a nevét meghélyegző tör- a szegény apostolok magyaror- szág, hatalom és a dicsőség. A az ország pénzét. Itt künn pevényben mondották ki, aki hol szági utódjainak még mindig szegény munkás pedig olyan dig az amerikai pénzről gyanu-

Ekkor a hallgatóságból köz-

be szólt egy asszony és ezt

gyarországból és ott azt mond-

ják, sülyedt volna el az a hajó,

amivel Károlyi haza jött Ame-

rikából — mert ő hozott magá-

Harsogó derültséggel fogad-

reim, igy ámitják a népet Ma-

gyar jobbágyság fölszabaditó- püspöknek több volt a vagyona, tönbe vagy az internálló hejára, aki szintén idlet, jogot mint 5 millió lelket számláló lyek sövénydrótja közé. A ka- mondta: — Én most jöttem Matonák részére pedig uj nemessé-Ezért ültették nyeregbe ujra get adnak, - a pénzbankárokbirtokosok a katonai uralmat és zat és csendőrrel fegyelmezett val haza egy hajópénzt, és ebaz ország fejévé egy hajóhadá- munkásokat, - a parasztnak ből csinálták meg a háborut!

BOTOT. Ma már a gyanusak elgyü asszonynak a beszédjét, de len akarnak rendtörvényeket Hock János megértő szánalomhozni. Ha ez is keresztül megy mal szomoru hangon csak anyaz országházban, Magyarország nyit mondott: --- Látják testvégyarországon. Igy mondta el ezt a Gary-i

Ekkor Biró Károly kért szót, magyar bányászok Halljában Hock János, akit 500 ember aki elmondotta, hogy ő tudja, hogy az egész Károlyi gyüjtés vezéreinek is mintahogy Kos- vő bányatelepekről is jöttek tiszta eredménye csak 60 ezer suthnak. Fizetett orgyilkosokat küldöttségek, akik egyhangu- dollár volt, mert ő is tagja volt lyi sohase kezelte. Nem is nyult

hozzá, de 20 százalék gyüjtési Megható volt a lelkesedésnek haszon elment a lapokra, meg a gyüjtők kezében maradt, a kik akkor az égig emelték Károlyit. Csak most fordult ellene némelyik lap, -- mert a számüzött Károlyi ma már nem tud fizetni a hirdetésekért. – Biró Károly azt is tudja, hogy a pénz egy része lefoglalva még most is Washingtonban van. Ezért kell mielőbb kijönni Károlyinak, hogy ezt az elámitett népet felvilágosithassa. Nagy helyesléssel fogadták czt az értelmes beszédet is. Hock János egy teljes óráig beszélt a magyar bányászokhoz, törő lelkesedéssel hallgatták az ősz vezér megindító szavait. Ha tása oly mélységes és általános volt, hogy rögtön elhatározták Szilágyi Mihály inditványára, hogy azonnal meg fogják alapártot és erről Károlyit távirairat a következő:

alapos megbeszélések történtek a bányabárók között magatartásukat illetőleg.

Amikor e sorokat irjuk, éppen akkor ül össze Clevelandban a bányatulajdonosok és bányászok bizottsága, hogy a szer ződés ügyében tárgyaljanak. Nem kétséges előttünk, hogy a tárgyalásoknál döntő befolyása lesz a leghatalmasabb bányák tulajdonosai képviselőjének, aki mint a fenti nyilatkozatból kltünik békét akar.

A bányászok mindig hangoztatták, hogy békét akarnak. Az ő részükről tehát nem lesz akadálya annak, hogy megujitsák a jelenlegi munkabérek mellett a szerződést. Azzal még a tulzó

radikális csoport is tisztában van, hogy ma semmi esetre sem lehet nagyobb fizetést követel- ingtonban nem látnának sziveni a bányászoknak, mint a mennyit a mostani szerződés biztosit részükre.

Azt is tudják a bányászok, hogy nem időszerü most a 6 órás munkanap és 5 napos mun kahét követelése sem, igy változatlan formában meg lehet kötni a clevelandi egyezményt. lője egyelőre csak egy évre aszerződését, de nem lehetetlen, hogy a tárgyalások folyamán engedékenységgel találkoznak

a bányászok és sikerül hosszabb időre biztositaniuk a mai munkabéreket.

A bányászokra feltétlenül na gyon hasznos lenne, ha békésen

készül a szervezet erősen a kül megujitani, akkor ők to- egységének minden körülmé- noksága ellen 400 evig küzdött te.

lommal tekinthet.

tudták - a lelkét akarták legnak és a legnagyobb magyar A népet elámitották, hogy azért kat pedig eltörölték. – Rájuk

A bányászok bizalommal néz osztrák nagykövetségek dolgoztak ellenük a külföldön, hogy már Károlyi nevét nótázzák és mes szenvedni!

sok elé, mert ugy látszik a bá- be ne eresszék az országba ezt a bubos kemencék kérges kezü nyabárók azzal az elhatározás- a veszedelmes népvezért. nak eddigi politikájukkal és a és szabadságot akar adni. Ugyanez a sorsa most Káro- a népnek egy igaz barátja volt,

Ám amilyen meglepetésszerű lyi Mihály grófnak és az ő ve- Károlyi, - ezt is földönfutóvá ha hazájába majd egykor vissza en változtattak frontot a banya zértársának Hock Jánosnak is. tették, mert ez nemcsak igérte tér, hogy megtanitsa a magyar Nem tudják nekik megbocsáj- a népnek a jogot és a szabadsátegyék ki az országot ujabb szor megteszik ezt jobbra is bal- tani, hogy a háboru után meg- got, de meg is adta. Nemcsak tiszteletére és megbecsülésére ra is, igy a bizalom mellett se akarták törni a katonai ural- kimondta, hogy a föld első sor-

A szénbizottságnak ugyanis feledkezzenek meg a bányászok mat. Hogy megfosztották a ban azoké, akik azt megmun- ségnek, a testvériségnek és a sikerülne megujitani a szerző- az az álláspontja, hogy ha most arról, ami ma szent kötelessé- tróntól a Habsburg családot, a kálják, hanem ezt a földosztást szabadságnak Amerika földjén dést. Be kell vallani, hogy bár sikerül a szerződést sztrájk nél- gük a szervezett bányászok melynek átkos uralu a és zsar- a saját birtokán meg is kezdet-

sztrájk eshetőségére, még sin- vább tanulmányozhatják zavar nyek közt való fenutartásáról a magyar nemzet. Minden nagy Ezért akarták őt is, mint egy- rágalmat is, amivel Ameriká-

aki valójában méltó hirdetője Mivel testét elpusztitani nem mocsok a mit reájuk nem ken-Krisztus szent tanainak, mert egyenlőséget, testvériséget, szó tek. Elnevezték őket hazaárubágyok elnyomatásáért küzdő alább megölni. Ezért minden- lóknak, mivel. a . Habsburgok val az elnyomott nép megváltá-Bocskainak, Bethlennek, Rá- féle hazug rágalmakat kieszel- uralmát megdöntötték. - Lá- sát hirdetiz - kérték őt, hogy kóczinak, Kossuthnak --- és az tek, hogy a nép szivét tőle el- zadóknak, mivel a népnek jo- jöjjön vissza mielőbb a körükő szenvedéseikben kell most osz forditsák. Ráfogták, hogy el- got és szabadságot adtak, – a be és tanitsa, világositsa föl tozkodni Károlyi Mihály gróf- lopta a koronát és zálogba adta. cimeket, rangot és méltóságo- oket, mert ő neki még hisznek. Hock Jánost a könyekig megnyomatta csak a magyar ban- fogták, hogy ellopták az ország hatotta a népnek ez a keresetkót, hogy jó császári pénzre be- pénzét és nem az osztrák had- ten és szivből erelő ragaszkováltsa és az ország pénzével ki- sereg vesztette el a háborut, ha dása. Megindulva csak annyit szökjék a külföldre. Ezt hirdet- nem Károlyi Mihály és Hock mondott: -- Hiában dolgoznak akik néha könnyezve, néha kiték a grófok, akik bevezették a János. Megrontották a nép lel-litt is én ellenem pénzzel és hanépvezéreknek a sorsa mindig muszkákat, sőt még templomi két mindenféle hazugságokkal talonmal, hogy a nép szavaszószékeken is ezzel ámitották és rágalmakkal, amelyeknek mat meg ne hallgassa. Az igazpadra hurcolták őket, mint a a becsapott, egyszerű, tanulat- mérgét a szivűkbe csöpögtették. ságot fel lehet fesziteni, el lehős . Zrinyi Pétert és Frange- lan falusi népet. -- A szegény Igy akarták az elámitott népet net temetni, -- de föltámad. pánt Bécsujhelyen; vagy pedig magyar menekültek pedig ron- saját jóltevői ellen felizgatni.- Mikor láttam azt a szeretetet, a gyosan és éhezve bujdostak De a mesterséges hazugságok- mivel a tisztaszivű magyarság kitani a magyar köztársasági egyik országból a másikba, nak fojtó párázata ma már kezd Bridgeporton, Buffaloban, Himmint az üldözött vadállatok, szétoszolni mint a napsugár lervillen, Garyban és minden tilag fogják értesiteni. A táv-

fordulna, mert látják, hogy a lejárna már győkeres változá- hol se tudták lehajtani. Császá- huzódó ködgomoly. Világosodik körülvesz — mindig boldogan sok történhetnek a széniparban. ri pénzen kitartott ügynökök és ma már a magyar nép lelke is hordozom tovább is a keresz-- és a puszták furulyáján ma temet. Ilyen szeretetért érde-

Azután beszélt az amerikai földmunkásai ő róla beszélget- magyarság nagy hivatásáról. karja megujitani a bányászok mit, amit ne tudnának megadni sal mentek oda, hogy felhagy- mert ez a népnek jogot, földet nek pipaszó mellett a téli fo- Ennek a népnek, amely itt künn nyókban. Ma már tudják, hogy megszokta a munkát és a sza-

badságot - az lesz a feladata, testvéreit otthon is a munka és magával vigye az egyenlő-

A garyi bányászok üdvözlik változatlan bizalommal a magyar köztársaság elnökét.

> A garyi magyar bányászok nevében SZILÁGYI MIHÁLY.

Himlervilleről szombaton dél, után utazott el az októberi forradalom Nemzeti Tanácsának elnöke és vele utaztak Fisher Andor a Bányászlap szerkesztője, Tassy Lajos, Teván Endre, Blaha József és Pap György.

A gyülés lefolyásához telje-

(Folytatás az 5-ik oldalon.)

szerzett eszményeit. Fölemlitette még azt a hazug

MUNKAHIREK

Az utóbbi időben mind gyak- Viz, gáz, lejárókő nincsen a bárabban előfordul, hogy egyes nyában. Karbid lámpával dolbajtársak olyan helyekről kül- goznak. A szenet masina vágja, denek be nekünk munkahire- kárészámra fizetnek, rumban lajdonosai, akiknek a bányái széntermelésre és ezért az álla- dároknak, se a katonaságnak. ket. ahol tudomásunk szerint 113 centet, hetingben 128 cen- ugyis le voltak zárva a bányász potért csak a kormányt okolcsak sztrájtörők vannak mun- tet. Szerencsétlenség ritkán for sztrájk miatt --- örültek nakában. dul elő, az emberekkel jól bán-

goznak egy héten, mert nincsen

vasuti kocsi és minthogy sok

Coal Creek, Colo. Sziki And-

rás testvér irja, hogy ott most

rossz világ van. Nagy hó viha-

rok vannak arrafelé, ugy hogy

nem járnak még a vonatok sem

és igy szünetel minden munka

Greensboro, Pa. Bacsó Mi-

hály bajtárs irja, hogy ott sem

megy jól a munka, nincsen vas-

uti kocsi. Csak azok a bányák

tudnak arra jobban dolgoztatni,

amelyek vizre dampolnak, .de

ott meg annyi az ember, hogy

Premier, W. Va. Egy munkás

társ tudatja, hogy ott se megy

jól a munka a káréhiány miatt.

Két napot dolgoznak átlag egy

héten. Most nem ajánlja a he-

lyet, de ha jobban megindul a

irja, hogy ott jól megy a mun-

ujakra nincsen szükség.

munka, tudatni fogja.

a helyet.

ott.

ember van ott, hát nem ajánlja mint hitték.

szemben.

el a vasutak ellen.

Ezeket a munkahireket ter- nak, de most nem vesznek fel mészetesen nem közöljük, mert uj embereket mig a munka jobmi nem akariuk baitársainkat ban meg nem indul. olyan helyekre utasitani mun-Newhall, W. Va. Egy bajtárkába, ahol sztrájktörők dolgoznak.

lett is azonban előfordulhat, kő, igy nem a legjobban lehet sztrájk csak emelte ujra a szén nem a leghizelgőbb szavak kratikus államokban. hogy becsuszik egy-egy ilyen keresni. A hir beküldője nem árát. munkahir, miért is kérjük ol- ajánlja most a helyet munkát vasóinkat, hogy ez esetben szi- kereső bajtársainknak. veskedjenek bennünket értesi-Dante, Va. Egy testvér közli, teni. hogy ott is csak két napot dol-

Uira kérjük bajtársainkat, hogy ne közöljenek velünk sztrájktörő helyekről munkahireket, mert azoknak lapunkban nem adunk helyet.

Dunbar. Va. Antal János test vérünk irja, hogy ott két. három napot dolgoznak egy héten és vesznek fel magyar bányászokat állandóan. Ajánlja a helyet munkát kereső testvéreinknek, mert ha megindul a munka jól lehet keresni.

Rhodesdaie, Ohio, Hoffer Károly bajtárs tudatja, hogy ott is gyengén megy a munka, nem dolgoznak többet mint heti egy napot. Nem ajánlja most a helyet Hoffer testvér.

Pryor, Colo. Vig Sámuel mun kástársunk közli, hogy náluk ugyan dolgoznak most mindennap, de a környéken mindenütt rosszul megy a munka. A szén 4 sukk magas, de sok lejárókő van és igy nem a legjobban lehet keresni. Nem ajánlja Vig testvér a helyet.

Monaville, W. Va. Egy test- ka, de annyi ember jött oda, vér közli, hogy két napot dol- hogy nem lehet elegendő üres goznak egy héten, mert nincsen kis kocsit kapni, igy nem ajánlelegendő vasuti kocsi. A bánya ja most a helyet bajtársainkegyenes, a szén 6-7 sukk magas. nak.

munkások helyére toborzott telenek lesznek fizetési kötelesztrájktörők nem értik munkázettségeiknek eleget tenni. jukat és a lerongyolódott vas-Azt állitja a szövetség elnöke, uti mozdonyokat, kocsikat képtelenek karban tartani.

Eleinte a bányabárók-külöja.

Élesen kikelt a kormány elgyon a vasutas sztrájknak. A szervezett bányák tulajdolen, mert a szén árába beleszólnosai azért, mert szervezetlen nak, de abba nem, hogy a vaskollegáik kevesebbet keresnek utak jó karban legyenek.

– a tőkénél is épen ugy meg Az illinoisi bányabárók gyüsunk azt irja, hogy ott átlag 3 van az irigység, épen ugy, mint lésévei egyidejüleg Észak- kének elnyomni a nagyobb danapot dolgoznak egy héten, de a munkásembereknél --- a szer- West Virginia bányabárói is rab kenyeret követelő munká-Minden elővigyázatunk mel- kevés kárét adnak, meg sok a vezetlenek meg azért, mert a gyülést tartottak, ahol szintén sokat. Akár a régi nem demo-

> hangzottak el a kormányról. Am amikor egyre apadtak a vasuti kocsik, egyre több nehéz lajdonos felszólalása keltett ki keiket és el vannak tökélve. ség árán tudták kiküldeni a a megjelentek között élénk fel- hogy csak akkor mennek vissza megrakott kocsikat, akkor lát- háborodást. Ez a bányatulajdo- munkába, ha elismerik régi ták, hogy felényire sem olyan nos kimutatást hozott a gyülés- fizetésüket, a melyből egy filjó "üzlet" a vasutassztrájk, re, melyben fel volt sorolva, lért sem hajlandók engeln!. hogy melyik vasut mennyi osz-

Amikor meg látták, hogy a talékot fizetett az utóbbi évek vasutasokat ugyan letörték, de alatt és amig osztaléket busáa bányák isszák meg legjobban san fizettek, addig semmiféle a levét, akkor már kezdtek elé- beruházásokat nem eszközölgedetlenek lenni a vasutakkal tek.

A bányabárók most láthat-Az elégedetlenségük az utób- ják, hogy kár volt örülniök a bi időben csak fokozódott. Az vasutas sztrájknak, a vasutasok mondta, hogy Ohioban farmja. utóbbi időben a bányák 75 szá- letörésének. Ha a régi jó vaszaléka nem tudott többet dol- uti munkásokat nem zavarják bányába dolgozni. gozni, mint heti 2 napot. Eny- széjjel, nem lennének a vasutak nyi idő alatt pedig á szén mos- ilyen hallatlanul siralmas állatani ára mellett sem tudnak a potban. A régi munkások sok- távozott, hogy elmegy a postábányák annyit keresni, hogy az kal nagyobb teljesitményt vé- ra megnézni, nem-e küldött feüzemi kiadásokat is megkeres- geztek, mint amire az uj "képsék, meg haszon is legyen. zett" munkások képesek.

Egyre-másra tartják most a Abban egyetértünk a bányabányatulajdonos szövetségek bárókkal, hogy tisztára a washgyülésüket és mindenütt a leg- ingtoni illetékesek bünös elné-

élesebb kifakadások hangzanak ző politikája idézte elő a mai állapotokat. Ha Washingtonból Egybehangzóan a washing- kényszeritették volna a vasut bankhoz fordul. Miért nem fortoni illetékes hatóságokat te- társaságokat minden évben ar- dul ezekre a helyekre olyankor szik a mai helyzetért felelőssé, ra, hogy újabb felszereléssel is, mikor nincs baja csak az Vestaburg, Pa. Egy testvér mert nem lép közbe, hogy a lássák el magukat, akkor nem előfizetést kellene beküldeni, vasutak eszközöljenek befekte- következett volna el a szolgálat téseket, csináltassanak ujabb teljes lezüllése.

mozdonyokat, vasuti kocsikat. Addig nem lesz pedig rend Legutóbb az illinoisi bánya- az ország vasut szolgálatában, tulajdonosok tartottak gyülést, mig hathatósabban nem nézahol a szövetség elnöke kimu- nek bele a vasut társaságok tatásokkal bizonyitotta be, könyveibe és nem kényszeritik hogy Illinois állam bányatulaj- a vasutasokat, hogy busás oszdonosai ha gyors javulás nem talékok fizetése helyett felszejön a kárészolgálat terén kép- reléseket vegyenek.

mennek bele és sztrájkba lépnek.

A tőkések rendes recept szehogy a sztrájk megszünése óta rint telerakták a telepeket alig tudnak valamit keresni és csendőrséggel, katonasággal, de most már az utóbbi hónapok- a bányászok vigyáznak, hogy nösen a szervezett bányák tu- ban egyenesen ráfizetnek a ne legyen dolga se a cseh zsan-A legérdekesebb, hogy Cseh ország mindig azt hirdeti magáról, hogy demokratikus ország és ime a demokrácia szent nevében az adózó polgárok által fenntartott hadseregét arra használja fel, hogy segit a tő-

A harc még folyik és a bányá-Különösen az egyik bányatu- szok elkeseredetten védik érde ----0---

> FIGYELMEZTETÉS A BAJTÁRSAKHOZ

Balga András testvér Browns ville, Pa.-ból tudatja, hogy megjelent nála egy magát Pela Józsefnek mondó egyén, aki azt háza van, de vissza akar menui

Balga testvér magánál tartotta 5 napig, amikor Pela azzal lesége vénzt utána sürgönvileg. Azóta nem látta a vendéget. Figyelmezteti a bajtársakat erre az urra.

Ha a bányásznak baja van, a bányászlaphoz, vagy a bányászvagy a bankbetétjét elhelyezni?

Dr. C. N. CROUCH OSTEOPATH

Williamson, W. Va. PATTERSON BLDG., ROOM 61.

Izom és csontsérülések elsőrangu orvosa. - Köszvény, vesebaj, elhanyagolt gyomorbaj gyógyitója. Idegesség és idegsérülések villamosmódszerrel gyógyittatnak.

felszerelése legyen.

vezőbb árért.

MI

tos ehhez, hogy egy jó borotva

MINDENT szállitunk amire

szüksége van: Biztonsági be-

retvát, borotva pengéket, bo-

rotva szappant, pemecselőt,

krémeket és pudert. Szépitő vi-

zet, és darabos pudert. Min-

denből a legjobbat és a legked-

Williamson, W. Va.

raktáron tart mindenféle butorokat, kályhákat, chinaezüst evőeszközöket. festékeket. üvegárukat és minden házifelszerelési cikkeket.

A magyarokat figyelmes kiszolgálásban részesítjük és áraink a legolcsóbbak.

KANALAS ORVOSSÁG tökéletesen kigyógyítja minden reumás, köszvényes, csuzos betegségből. — Ezreket és ezreket gyógyitott ki ez a kiváló gyógyszer.

Egy üveg ára egy dollár, 6 üveg 5 dollár. Okvetlenül próbálja meg. Nem fogja megbánni. Minden betegség esetén forduljon hozzánk INGYENES orvosi tanácscsal szolgálunk titoktartás mellett.

Szentháromság Főgyógyszertár CLEVELAND, OHIO. 8902 BUCKEYE ROAD.

A bányabárók is unják már a káréhiányt. — Washingtont okolják a vasutak lerongyolódásáért. Osztalékot busásan fizetnek a vasutak, de uj befektetést nem eszközölnek

A nyáron, amikor a vasutas- jelnek látták, hogy ugyanigy sztrájk kitört, kapitalista olda- lehet elbánni a többi munkás-. lon nagy volt az üdvrivalgás, szervezettel is.

hogy no most megjött az alkalom egyszerre letörni a két leghatalmasabb szervezetet, a bányászokét, meg a vasutasokét.

Mi már akkor rámutattunk, hogy korai a kapitalisták öröme, mert semmi sem lesz az olyan nagyon óhajtott "letörésből".

A bányászok tisztességgel ke rültek ki a harcból, amit az adott viszonyok között győzelemnek is lehet nevezni. Igaz, nem végleges ez a győzelem, mert a harc nem végérvényesen dőlt el, hanem ki fog ujulni a tavasszal, de meg van a reménye, hogy a tavaszi harc a bányászok javára dönti el véglegesen a küzdelmet.

A vasutasok — ezt be kell vallanunk - nem győztek. Letörték őket a kapitalisták, de ennek árát épen ugy megfizetik, mint a vasuti munkások.

A vasutasok letörése érthetően örömre hangolta a kapitalistákat, mert ezt mintegy

Az öröm azonban nem tartott sokáig. Lassan-lassan a vasutak egyre rosszabb állapotba zetését. A bányászok ott teljekerültek, mert a régi jól bevált

SZÁNDÉKOZIK SZÜLŐHAZÁJÁBA UTAZNI ? Ha szülőhazájába visszatérés-

re gondol, a mi Haiójegy Kép-viseletünk nagyon értékes szolgálatát ajánlja ugy utazási engedély és utlevél beszerzésére, mint hajójegyek biztosítására és minden más szükséges intézke-dés elrendezésére. Mi az összes hajó-vonalakat képviseljük. Ugyszintén szolgálatára és segitségére vagyunk, ha bármely rokonát akarja ide hozatni az óhazából

Mi az anyanyelvén beszélünk.

Mellon National Bank Hajójegy Képviselete (J. J. McCORMICK & CO.) Cor. SMITHFIELD STREET and OLIVER AVENUE, a régi City Hall első emeletér PITTSBURGH, PA.

ÉSZAK-CSEHORSZÁGBAN.

Csehországban 1922. évben se Csehországtól és igy minden igyszólván állandó harcban áll gyár szünetél.

tak a bányászok. Hol az egyik, A cseh kormány ugy próbálja hol a másik bányakerületben megoldani az ország katasztrókénytelenek voltak letenni a fális gazdasági pangásának kér csákányt és sztrájk fegyverével dését, hogy először a bányászok védeni érdekeiket a tőke igaz- fizetését akarja letörni minden ságtalan és klméletlen bérleáron. Azt hiszik, ha a bányászállitási kisérletével szemben. szok fizetését letörték, akkor STROSNIDER DRUG CO., Kétszer voltak kénytelenek le egyszerre minden bajnak vége tenni a csákányt egy év alatt lesz.

a brüxi és duxi kerület bányá-Arra nem gondolnak, hogy szai is. először talán az élelmiszerek

Az ostraui bányászok sztrájkját sikerült a tőkének leverni, mert a bányászok nem voltak vásárolja meg pl. a bányász az

Minthogy igy a bányászok sa

ját frontjukon sem voltak egy-

ségesek, sikerült a tőkéseknek

azt a maszlagot beadni a bányá

szok többségének, hogy ha le-

szállitott fizetésért dolgoznak,

Természetesen ez az igéret

nem vált be, mert a fizetések le

vannak ugyan szállitva, de

munka az nincsen még minden

Csehországban a cseh pénz

emelkedése miatt minden ipar

meghalt. A szomszéd államok

nem képesek vásárolni semmit

minden nap lesz munka.

második nap se.

dolgozni.

egységesek. Ott kisérleteztek élelmiszereket, amiknek ára először a tőkések azzal a becsnem csökkent egy fillérrel sem, telen eljárással, hogy még le

de az ô fizetése le van vágva 30 sem járt szerződésüket felrugszázalékkal? va leszállitották a bányászok fi

Az ostraui bányászok letörése után a brüxi és duxi bányásen érthetetlenül két táborra szokat akarták letörni. Ezek is szakadtak. Az egyik tábor amel

megkapták a társaságtól az ullett volt, hogy térdet kell hajtatimátumot, amelyben fizetésleni a tőkének és el kell fogadni szállitásukat közölték velük. a tőkések leszállitott fizetését, A bányászok erre gyülést hivmig a másik tábor azt követeltak egybe, melyben kimondták, te, hogy csakis a szerződésben hogy a bérleszállításba nem kötelezett fizetésért hajlandók

kamatot fizetünk.

The First National Bank,

Williamson, W. Va.

TUG RIVER GROCERY CO. WILLIAMSON, W. VA.

OCCIDENT és GOLD MEDAL Hisztek kizárólagos nagybani eladói ezen a környéken.

LARRO-féle takarmányok nagy raktára. - Rosenbaum-féle lótakarmány kapható.

DEL MONTE kannásáruk képviselői. — minden füszerárut tartunk nagyban.

TUG RIVER GROCERY CO.. WILLIAMSON, W. VA.

KERESSE FEL ÜZLETÜNKET, HA WILLIAMSONBA JÖN.

The BIG STORE

LEGNAGYOBB FÉRFI, NŐI ÉS GYERMEK-RUHA ÜZLET. WILLIAMSON, W. VA. THIRD AVENUE. ELERICAL REPORT OF CONTRACTOR OF CONTRACT OF CONTRACT.

A legszebb és legjobb női, férfi és gyermekruhák, kalapok, cipők, harisnyák tavaszi és nyári ujdonságokból

KIÁRUSITÁST

TARTUNK MÉLYEN LESZÁLLITOTT ÁRAK **MELLETT.**

Jöjjön és győződjék meg róla, hogy nagy árleszállitást csináltunk és a legfinomabb árut alacsony árban adjuk.

Az egész családot tetőtől-talpig felöltöztetjük.

THE BIG STORE

WILLIAMSON, WEST VIRGINIA.

1923 január 4.

MAGYAR BÁNYAPLÉZEK MESÉI

NEM HAGYOM MAGAMAT... irta Legioner.

mint mikor bankot huzza ki ember huszon-

- Gyere ki utcára velem

Toth Pista főltapaszkotta földrül s aszon-

- All right, ha már verist is akarsz po-

fonra raadást. Kiment egyik egyik, masik

masik ajtón. Többi ember mind bent ma-

radta. Nem szólta senki, hát én se nem.

Sag Grünber ur motyogta mirgesen, hogy

minek üzletet rontanyi verekedissel, meg

aki magyar, az csókuja egymast, ne bics-

Az öreg elhallgatott, csak a pipáját sziv-

— No, beszélj már tovább ebadta — — —

- Mit aztán? Nincs tovabb. Vige komé-

- De hát mi lett a vége? Mi történt Fe-

- Az urfival? Hogy mi történte? Hát

--- Sag egy darab idő mulva urfi begyüt-

semmise nem. Sag az egyik szeme kék is,

ta rendületlen. Mikor a két asszony megso-

kalta a várakozást, Sági néni kifakadt

egyes jatikba.

gya urfinak.

kazza

diának.

renci urral?

meg fekete is.

— Mit beszilje?

Odrobina nevetett

- Hát Tóth Pista

- Hát aztán?

(Folytatás.)

Eleresztették az öreget. Az először megivott lelkiismeretesen két pohárral, aztán leült az asztal mellé

— No Odrobina — — beszélj — — hogy történt — — Mi van — — —

Az öreg nagy nyugalommal megtömte a pipáját s rá is gyujtott. Addig mig nem égett jól a pipa, várhatott a két asszony. Még mosolygott is hozzá nagy ravaszan.

Sági néni utoljára is elvesztette a türelmét végképen

- Beszélsz már te -- te vén bünös

Most már Odrobina is látta, hogy mindjárt több lessz a kétszer kettő négynél. Ismerte már, hogy mikor az "aszonkájának" a szeme ugy csillog, mint a hideg acél, akkor igen üdvösséges beteljesíteni az akaratát

-- Beszélem hát -- -- sag meg kell engennyi beszidet

--- Nohát --- ---

Az öreg nagyot szipákolt a kukorica csutak pipából

- Fene egye, nem szelelje pipa

Sági néni csendesen kérdezte

- -- Nem szelel?

- De szelel --- hogy ne szelelne ----Hát ahogy kezdeményezem, utanna mente urfinak, a volt gazdam ifiurjanak

— Tugyuk már, hogy ki ijafija — —

-Sag mondom hát történetet, de nyem nagysz kibeszélyi -----

Sági néni most már feltette magában, hogy olyan türelmes lessz, mint egy bárány. - Beszélj már Odrobina, beszélj, hogy a jó Istenem áldjon meg.

Irma egy szót se tudott szólni. A szive ugy dobogott, mintha kalapácscsal ütögetnék

- Hát bemente a Grünberghez ippeg jókor.

- Jókor? - Nohat/tiz ora multa, de ippensigesen jókor mer a Pista, az a betyáros Tóth kuglizta. A nagysagos fiatal ur, a mr. Ferenczi urfi még dülleszkedett barhoz és nizte jatékot. Mindig mondta, — jó dobas, rossz dobas, jó dobas, rossz dobas, jó dobas, rossz dobas. Mikor Toth Pista dobta, mindig sag rossz dobasra gyütte ki --- Hát aztán?

- Egyszer Toth Pista mirgesen mondta,

Urfi asszongya

- Nem őrizte veled gyisznót együtte, mer én ur voltam és vagyom, te meg csak gyisznó. Még sag nem is pasztor, sag gyisznó

Toth Pista aszongya

- Te nyavalás ur vagyol? Fene vagyol, piszok vagyol, nip csaló vagyol mint minden nadrágos

- Erre urfi nem szól semmit, sag elnevette magát és ugy pofon vagta a Stephant, - Erre Grünber ur kiugrotta a placera s kiabálta legineknek, hogy a ki mozdulja, az keserves halal fia.

- Tik meg kimenjetek elvigezni dogotokat. Itt nem szabadja verekedni, mert hivja poliszt és bevitet mindenkit, teremtette veszekedő nipsig.

— Egyik koszcimer kiabalta, hogy igaza van Grünbernek. Ne beleavatkozzon senki. Végezze kettő maga dolgát odakint. Vivják párbajt egyedül. A többiek is mondtak rá. — jól van. Mikor ezt lattam, megint sag becsuktam bicskát.

Irma nem tudta megállni, hogy fel ne sóhajtson. Sági néni is sürgetölődzni kezdett --- Mondjad már gyorsabban

Odrobina szép tempósan lenyomkodta pipáján a parazsat. Amig el nem készült vele, várhatott a két asszony

- Hát urfi csak folyvást mosolyogta, te a cifra szemivel és aszonta Grünbernek.

KÜLÖNLEGES BORDEN ELŐVI-

GYÁZAT

Azok a tehén csordák, melyektől a

tejet kapjuk, speciális vizsgálaton

mennek keresztül, az állatokat a leg-

nagyobb tisztaságban tartják és idő-

közönként képzett állatorvosok

szemlét tartanak felettük. Hogy a

vásárló közönség elsőrendü minősé-

gü tejet kapjon, különféle tejet önte-

nek össze, mely a legdusabb táplálé-

Az épületek, a hol légmentes kan-

nákba rakják a tejet, nagy vigyázat-

tal vannak inspektálva és a labora-

tóriumokban a Borden's Evaporated

tej minden külön szállitmánya ex-

kot szolgáltatja.

trán meg lesz vizs-

gálva mielőtt el lesz

küldve a füszereshez.

A Borden's Evapor-

ated Tej mindig meg

felel a speciális kö-

vetelményeknek; és

tudja ön, hogy éles-

kamrájába ugyan-

csak ilyen tökéletes

minőségben jut el.

Bordens UNSWEETENED EVAPORATED MILK

— Mr. Grünberg — — van telefonja?

--- A zsidó felelte, igen

--- No sag akker telefonaljon korhazba ambulancáér. Ennyi az egisz.

A két asszony könnyebbülten sóhajtott fel. Odrobina a világ legtermészetesebb hangján beszélt tovább

- Nagyon helybe van hagyva a Stefi. Lattam mikor feltették ambulancra

- Hát Ferenci ur hol van

Odrobina ravaszul nevetett

— Nem tudnyi. Én elvitte más kávéháza, mer aszonta, bomolni akar kicsikét. Én adta neki tiz dollart bomolni

Irma elővette a pénztárcáját -- Itt a tiz dollár bácsi, meg ráadásul öt. Hanem most már szaladjon aztán keresse fel Ferenci urat, ő még nem tudja az amerikai szokást. Hátha bajba kerül a polisszal a verekedésért

Sági néni is mérges lett egy kicsit

- Mi a fenének hagytad magára. Eredj aztán keritsd elő

- Jol van aszonka, sag előbb még egy pohárral

--- No csak siess

Mikor az öreg eltávozott, Irma ránézett Sági nénire. Szemei csak ugy ragyogtak, villogtak a diadalmas büszkeségtől. Mintha csak mondani akarták volna, --- látod — — az én kedvesem — — az én hősöm – -- aki én értem szállt sikra --- Sági néni csendesen bólongatott

-- Szép ember --- gavallér ember --- -erős ember

- Csak már haza jönne
- Semmit se bánok néni

--- Ugy látod javát, vagy rosszát

--- Ugy

-- Nem feküdtek le, bár éjfélre járt az idő. Várták vissza Odrobinát meg Ferenci urat.

Csak Odrobina jött meg vagy egy óra mulva. Most nem dörömbölt, se nem kiabált. Halkan kocogott az ajtón. A nagy csendességben azért hallották az upstairsen. Irma szaladt le ajtót nyitni. Mikor meglátta, hogy az öreg egyedül jön, elsápadt rettenetesen

- Hát Ferenci ur?

Az öreg szomoru pofával morgott

— Baj van

Irma felsikolytott. Az öreg sietett hely-

bár a jobb szemem mintha kicsit dagadt lenne

- Az hát. Dagadt. Azonfelül még szép sötétkék meg fekete is. No csak hajde előre. Siessünk.

A fiatal ur részegnek nem volt részeg, csak épen hogy "hangulatos". Karját nyujtotta Irmának, mintha legalább is bálteremben lennének a rendőr állomás helyett s vezette kifelé Sági néni volt a sereghajtó. A hideg levegő teljesen helyre hozta az urfit

— Mégis csak szép, hogy eljöttek értem — — köszönöm

— No no — — Irmának köszönje, ne nekem. Jobb lessz ha ráhajtja a bus fejét a vállára amig én kinézek az ablakon, hogy jófelé visz e bennünket a taxi, meg ne talántán ha meg is akarná csókolni. Ugyis majd ki sirta a két szemét maga után

Meg is tette a néni, hogy egyszer se nézett feléjük az egész uton. Csak ugy magában morgott

-- Addig szép az élet, mig fiatal az ember — meg addig bolond — had járják ezek is a bolondját — – ha Tuzséri kiszabadul, hát ugyis — eh, bánom is én — — Odrobina bácsi ébren várta őket, ahogy parancsolva volt neki. Mikor meg látta az urfit, hát majd oda lett a nagy örömtől. Megölelte s végig tapogatta, hogy vajjon meg van e minden része épségben

- Sag Istenkinek hála legyen, hogy ipsigben, egiszsigben, meg egy darabban lathatok urfit vissza

Mr. Ferenci tréfásan oldalba boxolta az öreget

— Ne sápitozzon itt bácsi, hanem inkább főzzön egy kis theát, mert kutya hideg van odakint

– Sag én örülöm, nagyon örülöm hogy urfinak nem lette baja

- Ugyan mi a fene bajom lett volna?

- Hát a Stefivel, a Tothal - - erős legin az is Ugyan bácsi, ne kunérozzon már azzal

a Tóth Pistával. Nagy szamár az

- Mar mir lenne szamár - - betyár de nem szamár

--- Szamár, ha mondom. Miért, mert minduntalan beleszaladt az öklömbe

Odrobina bácsi megfogta Ferenci ur jobb kezét s megvizsgálta. Jól ápolt, de hatalmas ökle volt az urfinak

Tinyleg szamár Toth Pista... de megirdemelte sorsát. Becsületnek most már elég van téve. Most mar nyugodtnak lehet Tuzséri börtönében és Irma is nyugodt lehet nalunknál

Urfi nevetve mondia --- Nem volt elegendő sag egy pofon? Többet akarsz? - Sag te gyere ki

hogy az csak elbukfencezett kuglipalyára.

Az urfinak meg 'Toth Pistának aszongya

fene egye ki, szip dobas, sag rosszul talalta. Urfi nevetett s megint sag mondta, --rossz dobas. Stefan mondta gaddem, you serap you, urfi felelte — serap you riszeg disznója. Pista miregbe gyütt

--- Ki riszeg disznó?

Urfi sag nevette s mondta

- Te vagyol riszeg disznó és kuglizó helyette eredj, menj az ólba hogy ne legyél itten

- Röhögte mindenki ki ott volta nagyon Sági néni is elnevette magát, sőt Irma is mosolygott

- Hát aztán

- Aztán a Stefán felkapta kugli golyót s urfihoz vágta. Urfi elkapta jobb kizzel s ---- zsupsz — -- vissza vágta. Toth Pista elugrotta idejiben, máskip agyonvagta volna golyó. Szalatta aztan Grünberg meg bartender s kiabalta, hogy semmi veszekedés nem szabadja. Aki veszekedni akarja ide be menjen oda ki. Ide be semmi gyilkossag, gyüjje polisz s ü fizetje nagyon sok büntetés piz

Irma ugy szeretett volna közbe szólni, hogy siessen már az elbeszélésével, de tudta hogy hiábavaló. Tudta, hogy még jobban megzavarja az öreget. Pedig az ugyancsak próbára tette a türelmét. A nagy beszédben kialudt a pipája. Előbb abból ki kellett verni a hamut, aztán jól megszortyogtatni, hogy vajjon szelel e kellőképen s csak aztán jött a tömés és a rágyujtás.

-Hát amint mondta nektek, a Grünbergnek odaszólta egypár legin, hogy hallgasson mert bőribül csinalják dudát. Akkor én közbeszólta, hogy kihasitja belit, aki Grünbergnek nem engedelmeskedje, mer üvé igazság. Azir urfira ra se niztem, mer aszonka megtiltotta. Ki is vettem kést, de el is tettem, mer nem verekette senki rá. csak báréhoz mentek inni és szip csendesen: A Pista, az a Toth, urfi mellett könyökölte.

Irmának kezdett nehézzé válni a lélekzete. Sági néni is előre hajolt. ugy hallgatta a beszédet.

-- Hát ittak vagy kettő poharral, mikor Toth Pista elkezdte kötekednyi urfival. szondja neki

– Erigyj má odébb, mer kevés a bár

Borden's Evaporated Tej arany tiszta falusi tejből van preparálva, s a legszigorubb ellenőrzés és felülvizsgálat mellett van készitve. Csupán felhevitik a tejet alacsony hőmérséklet mellett s ennek következtében a fölösleges viz tartalom elpárolog és megmarad a tiszta tejfölös tej.

HOGYAN SZOLGÁLJA ÖNT A FÜ-SZERESE

A Borden's Evaporated Tejnek előállitási költsége szükségszerüleg magas, mert rendkivüli vigyázat mellett készül. De az amerikai háziaszszonyok hamar megtanulják, hogy milyen tejet kérjenek a füszerestől. S a legszükségesebb eledel beszerzésénél — a tejnél — senki sem bizhat a próbaszerencsében.

Az ön füszerese tudja ezt és habár néha többet fizet a Borden's-ért mint más tejért, azért arra törekszik. hogy vevőit a legjobb minőségü tejjel lássa el. A Borden's tejet ő nem számitja magasabb árban. Ön a Borden's minőséget ugyanabban az árban kapja, mint bármely más tejet; kérjen tőle azt.

re hozni a beszédjét

--- No sag nem nagy baj, nem kell ijedni

Sági néni is leszaladt a lépcsőn

— Beszélj már te — — —

Odrobina megijedt egy kicsit. Az asszonyok olyan szemeket meresztettek rá, mintha meg akarnák ölni.

- Elcsipte rendőrség - - dutyiba van urfi

A két asszony fellélekzett

- Utánna igazitották poliszt verkedisir,

meg be is van rugva urfi kicsit

Sági néni elnevette magát

— No Irma gyerünk

--- Hova néni

- Hát kiszabaditani a dutyiból a sze-----a mr. Ferencit. Jobb ha jó puha ágyban alszik mint a stészenen

---- Csak kabátot veszek

Pénzt is hozz, hogy kiválthassuk

--- Hozok néni

- Te meg ne feküdj le addig, mig meg nem jöttünk. Most meg szaladj el egy taxiért. Találsz eleget a vasuti állomáson

XV. fejezet.

A taxi hamarosan megérkezett s a két asszony hajtatott a rendőrségre.

Az ügyeletes sergeant jó ismerőse volt Sági néninek, hát hamar megegyeztek. Leszurkoltak huszonöt dollárt, aztán mehettek a fiatal urat felkelteni. Ferenci ur oly nyugodtan aludt, mintha ágyban, párnák között pihenné egy báli éjszaka fáradalmait. Nem zavarta egy cseppet se az a bolond lárma, amit nehány berugott atyafi csapott körülötte. Még morgott is mikor egy rendőr felkeltette, hogy mért nem hagyják békében aludni, mikor ő épen most olyan szépet álmodik. Akkor hallgatott csak el, mikor az asszonyokat meglátta.

--- No Sági mama, mi a baj

A néni nem tudta, nevessen e hirtelen, vagy haragudjon

- Hát ez nem rossz. Még maga kérdi én tőlem, hogy mi a baj? Kutyateremtette, magának van baja, nem nekem

A fiatalur végig tapogatta saját magát

De -- nincs énnekem semmi bajom,

- Hát akkor rendben van a dolog

- Nagyszerüen rendben urfi

-- Nohát mi lessz azzal a theával

Amig Odrobinával beszélgetett, a két aszszony letette a kalapját, meg a téli kabátokat.

Majd az Irma megfőzi a theát

-- Semmi esetre se nem. Én főzöm theát nadságos urfinak. Irma borongassa hideg vizes ruhával a szemit

Sági néni ellóditotta a sparherdtől

- Majd Irma főz theát, meg borongatja az urfi szemét is. Te meg majd megdömöczkölöd a derekam, mert igen megrázta az automobil. Azt gondolod nekem nem jól esik?

Odrobina bácsi nevetett

— Jól van — — meg is kenegetje palinkával

— Nohát azér mondom — — Eredj már, aztán keresd elő azt a "Johnson and Johnson" plasztert. Az kihuzza a derekamból a fájást. Jobb mint huszonöt pióca, amit ugy hirdetnek, hogy "hazai", pedig itt fogják a creekben. — — No, kész e már az a thea?

Irma ott iparkodott a tüzhely körül. Ha a szive melegével forralhatta volna a vizet, kész lett volna hamar. Igy, várni kellett. mig tüzet fog a szén, pedig a gyujtófát még petroleummal is leöntötte. Sági néni meg mr. Ferenci egymással szemben ültek a kicsi konyhaasztal mellett.

A néni hosszan, mereven nézett az urfira. A vesélyét akarta látni. A bensőjét, a szivét- lelkét. Az urfi egy darabig szembe nézett, hanem aztán lassan-lassan lesütötte a szemeit

(Folytatása következik.)

The Borden Company Borden Bldg, New York

Borden's Evaporated Milk

Tiszta falusi tej, melyben a tejföl benne van.

MAGYAR BÁNYÁSZLAP

A vidék bányabárói nem na-

nak zárva a bányák.

megszünik, mert Fordnak szük-

Egyelőre a vasuti kocsikban

sége van a szénre gyáraiban ál-

Western vasuttal --- amig nem

felszabadult kocsikat aztán fel

1923 januar 4.

Ártatlan apró gyerekek dideregnek fütetlen lakásokban és szüleik testüket alig tudják ruhadarabbal befödni. Nincsen, nem telik a munkáscsaládoknak ruházatra.

nek tartják, hogy Ford ki fogja elhozza saját kocsijait és azok-Magyarországon ma a munkásemberek két kezük munkájával alig tudják megkeresni a betevő falatot, amiért nem lehet nalra is, mert azt is tu ini vélik, nyernek majd a többi társasátisztára a kormányzatot okolni. Igy van ez mindenütt Európánogy Fordnak nagy tervei van- gok is, mert a Ford bányákban ban a legyőzött országokban. nak Williamson vidékével.

Tudjuk, hogy vannak otthon, akik adhatnának, akik enyhithetnének az irtózatos nyomoron, akik dőzsölnek és duskálnak a jólétben. De hát ezek a paraziták mindig szivtelenek voltak és lesznek.

És testvéreink ezektől talán el sem fogadnák a segitséget. De tőlünk - rokonaiktól, barátaiktól - elfogadják, mert tud-Megvizsgáltatják a vasutak szolgálat képességét. - Vége lesz ják, hogy jó szivvel küldjük nekik. egyes bányák előnyben részesi tésének. — Kényszeríteni fogják a vasutakat, hogy minden bányának arányosan adjanak

Nem szabad ezt a kérdést politikával kevernünk, itt csak az a szempont lényeges, hogy nyomorgó testvéreink szenvedésein — ha csak pillanatnyilag is — enyhitsünk.

Nem a minden kákán csomót keresés a célunk, amikor azt mission, mely Washingtonban mindig elő fog fordulni, hogy irjuk, ha ezt a csomagszállitást jótékonyság jegyében csinálja az ország szénellátásának ü- kiinditanak egyes társaságok Marczinkó plébános, akkor ennek az akciónak minden tekin- gyét intézi, ugylátszik, megelé- részére vasuti kocsikat — és számu bányájában, Herrin kö

ÁTLAG 149 NAPOT DOLGOZOTT.

A puhaszénbányák termelése 1921-ben az Egyesült Államok Bányafelügyelősége szerint 415, 921,000 netto tonnát tett ki. A keményszénbányákban ugyanaz időben összesen 90,473,451 netto tonnát. 1921-ben a szén a ezen a vidéken létesiteni, amire bányáknál \$2,89 átlagos árban kelt el, ezzel szemben 1920-ban az átlagos ár \$3.75 volt.

1921-BEN EGY BÁNYÁSZ

gvon örülnek Ford érkezésének. Azzal szemben, hogy 1921ben kevesebb szenet termeltek Fordot nem tartják jó szomszéd nak a szervezetlen bányák urai. mint 1920-ban, a munkások szá Tudják, hogy Ford bányáiban ma nem mint várható lett voljobban keresnek a bányászok, na, ahelyett hogy csökkent voljobbak az életviszonyaik és igy na még emelkedett és a puhaa többi bányatulajdonosnak is szénbányákban alkalmazott lépést kell majd tartani Fordmunkások száma kitett 663,754 azaz 24,000 emberrel többet, A bányászokra határozottan mint 1920-ban. Ez a szám nem előnyös Ford érkezése nem csak az átlagos számot mutatja, haazért, mert valószinü a jobb finem ennyi ember volt munkázetés, hanem azért is, mert ban akkor, amikor a bányák dol Ford bányáiban akkor is van goztak. Augusztusban, amikor már sok bányát le kellett zárni munka, amikor másutt le vanmunkahiány miatt 500,000– A Pond Creek bányák ha rosz 520,000 ember volt átlag hetenként munkában. szak voltak a viszonyok a szénpiacon, le voltak zárva. Ez most

A munkások növekedése a tonnamunkásoknál emelkedett ezzel szemben a külső munkánál alkalmazott munkások száma csökkent 110,000-ről 96,000re, mig a belső napszámos munkások száma 174,000ről 160,000 re csökkent.

A napi átlagos termelése egy embernek 1920-ban 4 tonna volt, ezzel szemben 1921-ben egy ember átlagos termelése 4.2 tonnára emelkedett. Ez az emel kedés arra vezethető vissza, hogy egyrészt a napszámosok száma csökkent, másrészt csökkent a bánya kutatási munkálatok száma, ahol tudvalevőleg termelés nincs, és harmadsorban a bányákban növekedett a gépek a munkája, ami egy bizonyos számu munkást feleslegessé tett.

1921-ben a puhaszénbányák ban egy-egy munkás átlag 149 napot dolgozott, és ez a legkisebb átlag, ami az utóbbi évek ben volt.

Az Interstate Commerce Co- Mert amig ezt nem teszik, addig TÜZ EGY BÁNYATELEPEN.

A Consolidated Coal Co. 8

	F									
tetben	annak	kell	lenni	-	és	abból	senki	hasznot	\mathbf{nem}	huz-
hat.						1				

Marczinkó plébános ur azt irja a csomagszállitás bejelentésekor, hogy a csomagokkal egyidejüleg küldendő egy dollárokból a kezelési költségeket, hirdetéseket, biztosítási és Budapestről – a csomag rendeltetési helyéig a postaköltséget fizetik.

Hát ha ez jótékonysági akció és a hajóstársaság ingyen viszi a csomagokat, akkor talán akadnának lelkes magyarok akik a siker érdekében — szerény nézetünk szerint — a kezelési költségek nélkül is elvégeznék munkájukat. Azt hisszük, akadnak önkéntes jelentkezők, akik hajlandók az akció érdekében a mozgalom vezetőinek dijmentesen segédkezet nyujtani a nagy munkában. És az igy felszabadult összeggel sok könnyet lehetne felszáritani az óhazában.

Aztán ugy véljük Amerika magyar ujságjainak ebben az ügyben hirdetésekért pénzt elfogadni - nem igen szabad.

Amerika magyar lapjai tartoznak annyival olvasóiknak is, az Óhazának is, hogy amikor jótékony akcióról van szó IN-GYEN adjanak hirdetést. A Bányászlap azonnal, amikor az akciónak hirét vette felajánlotta az ingyenes hirdetést. Hisszük, megteszik ezt laptársaink is. Ha ezt megtenné minden magyar lap, ezáltal is megtakarithatnának néhány száz dol lárť, amiből sok-sok mezitlábos gyereknek jutna cipő.

kat. Bizonyitsuk be, hogy nem igazak azok a rosszakaratu rágalmak, hogy az amerikai magyar lapok csak ugy támogatnak valamilyen akciót, ha az "üzlettel" jár.

saságok előnyben részesülnek, Ne vegyék az akció vezetői bizalmatlanságnak, de mégis amiről ugyan a vasutak vezetőazt ajánljuk, hogy a beszolgáltatott egy dollárokból fenmasége nem tehet, mert a visszaradt összeg hova forditásáról egy bizottságnak kellene döntenie. éléseket alantas közegek köve-

Egy bizottságot kellene szervezni és ez a bizottság válogatná össze, mely hazai intézmények kapják az amerikai magyarok dollárjaiból fenmaradt összeget. Ezzel az akció vezetői elkerülnének mindenféle kritizálást, vagy a mi még divatosabb magyar Amerikában – gyanusítást és amikor látnák az amerikai magyarok az akció nyilvános elszámolását ezzel már egy ujabb akció sikerének magvát vetnék el.

Sajnos Magyarországon nincsen kilátás arra, hogy a megélhetési viszonyok hamarosan jobbra forduljanak és igy az ame rikai magyaroknak még sokáig kell otthoni véreiket szeretetadományaikkal támogatni.

gelte azt a sok panaszt, ami a azok más társaságokhoz érkezvasutak ellen beérkezett a rossz nek. 201 0 122 kárészolgálat miatt.

megvásárlásával, hanem továb- ját vasutja. Egyszerüen meg-

bi bányákat is meg fog szerezni egyezést létesit a Nortfolk and

Sőt azt is nagyon valószinű lesz benne érdekeltsége - hogy

terjeszteni befolyását a vasut vo ba rakatja majl a szenet. Ezzel

A VASUTAK ELLENŐRZÉSE.

Azt rebesgetik, hogy Ford osztják köztük.

a Norfolk vasut mentén.

hétig elszállitani.

sek szene vásárolni.

dony állományát.

tik el.

vizsgálja a vasutak káré és moz

gyenlő arányban adjanak min

den társaságnak vasuti kocsi-

A legtöbb panasz, ami az In-

terstate Comissionhoz beérke-

zett, arról szólt, hogy egyes tár-

Most vizsgálják a vasutak ká

réelosztását és ahol megálla-

Megvizsgáltat minden pa-

naszt, ami beérkezik a bánya-

igazságtalanságairól. Igy meg-

sok visszaélés, ha látják azok, a 📰

kik azt elkövetik, hogy valóban 📕

ellenőrzik őket és a visszaélé-

társaságoktól a káré felosztás

szünik a káréfelosztás terén a

pitják a visszaélést, ott meg is

fogják azt torolni.

SZERENCSÉTLENÜL JÁRT A vasutak szolgálata az utóbbi MAGYAR BÁNYÁSZ. hónapokban annyira leromlott,

hogy voltak olyan helyek, ahon nan a vasut képtelen volt pl. a Lázár Lajos Kulpmont, Pa megrakott szeneskocsikat két képviselőnk tudatja, hogy az

vasuti kocsikat.

ottani bányában december 21-Ez okozta nagyrészt aztán, én Horváth Gyöfgy testvérünk hogy egyes nagy városokban az munkaközben szerencsétlenség emberek egyáltalán nem képe- áldozata lett.

> Horváth testvér Ménfő Győr megye községből származott, a

Igaz, hogy elég későn, de most már végre mégis csak ráhol szülei és testvérei gyászolszánta magát az Interstate Com ják a munka vértanuját. merce Comission, hogy meg-

Temetése a Szent Mária r. k templomból ment végbe s azon

sekért szigoru megtorlás jár.

résztvett a bányaváros egész Megvizsgálják azonkivül azt lakossága. Egész virág erdő bois, hogy betartják-e a vasutak a Commerce Commission utasitá- ritotta bajtársunk koporsóját. sát, hogy egy bányatársaságot. Kulpmonton gyászolják test se részesitsenek előnyben a mávérei, sógora, keresztapja és basiknak a rovására, hanem e rátai.

zelében, Ill.-ban, tüz pusztitotta el a szénmosó felszerelést és más felső épületeket, mintegy 50,000 dollár kárt okozva. A tüz oka még nincs kideritve, azonban a bánya egy jó ideig nem tud dolgozni, mindaddig, mig csak a gépezetet és felszereléseket vissza nem helyezik ismét.

ARAT A NAGYKASZÁS.

West Virginia állam bányafelügyelőségének jelentése szerint november hónapban West Virginia államban 33 bányásztestvérünk vesztette életét mun kája közben.

Külön szortirozta a bányafeligyelőség az amerikai és beván dorolt áldozatokat és ebből meg tudjuk, hogy 22 amerikai és 11 bevándorolt testvér áldozta életét a munka oltárán. -

A CALIFORNIAI BUDAPEST IRÁSBAN ÉS KÉPEKBEN

Most jelent meg a második képes füzet, amely nemcsak irásban, de képekben is bemutatja azt a nagyszerű budapesti magyar gazda telepet, a mely napsugaras Californiában oly szép virágzásnak és fejlődésnek indult. Ezt a gyönyörü kiállitásu képes füzetet, mely diszére válik minden otthonnak, bárki megkaphatja dijtalanul, ha a cimét hozzánk beküldi.

Hungarian Colonization Dept. BUDAPEST, CAL P. O. FONTANA, CAL.

Egylet HAZLETON, PA. --- Alakult 1886 -

Az egylet a korszerinti fizetés behozatala folytán másfél év alatt majdnem megkétszerezte tartalékalap--ját, s vagyona ez év végén meghaladta a

1910 óta tisztán haláleseti segélyben közel KÉT ÉS FÉLMILLIÓ DOLLÁRT fizetett ki a tagok örököseinek.

Az egyletnek a legutóbbi két hónapban alakultak meg 337, 338, 339, 340 és 341-ik fiókjai az Egyesült Államok 41 államának 2100 városában több mint 22,500 tagja van.

Beállási életkorok:

Ifjusági Osztálynál 3—16 évig. Felnőttek Osztályánál 16-50 évig. Haláleseti biztosítás \$500.00-tól \$3000.00-ig. Betegsegély Heti \$7.00 két éven át.

Bővebb felvilágositásért forduljon bármelyik fiók titkárához, az egyleti tagokhoz, vagy közvetlenül a központhoz erre a cimre:

VERHOVAY SEGELY EGYLET

HAZLETON, PA.

1923 január 4.

Ha állandó jó munkát akar, jöjjön hozzánk dolgozni.

STEEL & TUBE OF AMERICA DEHUE, W. VA.

bányájában jó magyar bányászok munkát kaphatnak.

Jó fizetést adunk és megbecsüljük munkásainkat.

A szén öt és fél sukkos, jó bottom és tető van.

Jó házaink vannak családos embereknek és jó burd nőtlen bányászok számára.

Jöjjön munkára készen, vagy irjon régi munkásunknak erre a cimre:

JOE TOTH, BOX 47, DEHUE, WEST VIRGINIA.

Ezer és ezer négy és tizenhat évkor kö-zötti gyermekre különös gondot kell for-ditani. Nagyon tapláló ele: elre van szük-ségük, mely erőssé és izmossá teszi öket, hogy ellentállhassanak a betegségeknek, Az ily gyermekek szüleingk nagyon ajánl-juk a Borden's Eagle tejet. A legjobb tej és legfinomabb cukor tudományosan ve-gyitve és készitve lehetővé teszi, hogy a rosszul táplált gyermek gyorsan hizzon, a mire szüksége van, hogy erős es egészsé-ges legyen. A szülő Igazán csak akkor ta-karékoskodik, ha ügyel arra, hogy gyer-meket rendesen fejlődjenek, mert olcsóbb a gyermeket egészségesen tartani. mint gyógykezeltetni. Ajánljuk az ilyen gyer-mekeknek adjon naponta két levesis ka-nál Eagle tejet háromnegyed csésze jég-bídeg vizzel keverve. Akár a délelőtít, akár a delutáni étkezésük alkalmával ad-hatja nekik ebben a formában, idősebb gyermekek jobban szeretik ginger ale. gyümölcslé, vagy habart tojással kever-ve.

Glyassa el figyelmesen minden héter ezeket a elkkeket és őrizze meg, hogy : övöben hasznáihassa

HA egyletének meghivóra, levélpapirra, boritékra, báli belépő jegyekre, lunch ticketre, vagy egyéb szép kivitelü 🗏 nyomtatványra volna szüksé- 🗏 ge, ajánlja a Magyar Bányász 🗄 lap nyomdáját.

MAGYARORSZÁGBA

Magyarországi hozzátartozóinknak INGYEN ujból küldhetünk csomagokat

Amint már jelentette a Magyar Bányászlap, a Royal Mail hajóstársaság készséggel vállalkozott arra, hogy a január 31-én induló ORBITA nevü hajójával ingyen küldje át Ma-gyarországba az amerikai magyarság szeretet-csomagjait.

Emlékezzünk csak vissza : micsoda ujongás fogadta

a három év előtti szeretethajót Magyarországon.

Tegyük meg most is kötelességünket: soha még jobban nem volt rászorulva Magyarország népe az amerikai szeretet-csomagokra, mint most. Éljünk az alkalommal és küldjünk az Orbitával minél több szeretet-csomagot.

KÜLDÉSI TUDNIVALÓK:

1. Minden csomag zsákba, erős vászonba, esetleg megfelelő faládába csomagolandó és egy csomag sem lehet nehezebb 28 fontnál, mindenki küldhet azonban több csomagot is. 2. Főként ruhákat és fehérnemüt, akár jujat, akár viseltest, cipőt, cukrot, kávét és teát küldjünk. Romlandó élelmiszert senki se autujon. v. Alt vortakó Jó-küld, amint postára teszi azt, irjon azonnal Marcinkó Jó-Romlandó élelmiszert senki se küldjön. 3. Aki csomagot 📕 zsof plébánosnak a mozgalom kezdeményezőjének (217-3. St., Passaic, N. J.) és közölje vele, hogy mi van az általa küldött csomagban és mennyi annak az értéke. Mellékeljen minden csomag után leveléhez egy dollárt, mely kezelési és biztositási költségekre, valamint a csomagoknak Buda-pestről rendeltetési helyükre való továbbitására fog szolgálni, miután a Royal Mail a csomagokat egyenesen Budapestre szállitja.

A faládás csomagokat pontosan igy kell cimezni:

(Ide jon a küldő neve, pl.) 31 Grand St., Roseville, Ill. From: JOHN BODOKI

(Ide jon a cimzett neve. pl.) BODOKI JÁNOSNÉ asszonynak

Sárospatak, Zemplénmegye

Hungarian Relief Package **ROYAL MAIL COMPANY** Pier 42 - New York, N. Y.

HADD VIHESSE A SZERETET-HAJÓ A SZFRETET-CSOMAGOK TIZEZREIT. Amerikai Magyarok, küldjünk minél több csomagot.

A BARÁT VIZET PRÉDIKÁL: Irta Ambrus Zoltán. HOVA LETT GAAL MAGDA: Irta Mikszáth Kálmán. KÖTÉL ÁZTATVA JÓ: Irta Jókai Mór. A TIZENKETTEDIK: Irta Józsa Antal. BOLYLI ÁBRIS VÁLÓPÖRE: Irta Lőrinczy György. AZ AMERIKAI ARCKÉP: Irta Szentimrei Mártha. HOGYAN HALT MEG PIKOR ANDRÁS, cs. és kir. obsitos tüzér szakaszvezető: Irta Komáromi János. KULYIK MARI: Irta Fisher Andor. AZ IGAZLELKÜ ASSZONY: Irta Szentimrei Mártha. BECSÜLET: Irta Legioner. A FÖLD: Irta Kozai Emil A LORAINI TELEP: Irta Fisher Andor. LÉPŐ SÁNDOR: Irta Legioner. KIKERICS MONDÓKÁJA: Irta Péterfy Tamás. Versek: RÉSZVÉT: Irta Kováchy Kálmán. HAZAVÁRÁS: Irta Molnár Jenő. IRGALOM: Irta Kacska László. A MONONGAHELA EREDETÉNÉL: Irta Szécskay György. TRIANON: Irta Szabó László. FURFANGOS KIRÁNDULÓK: Irta Kováchy Kálmán. ÜZENET: Irta Kacska László. IRREDENTA DAL: Irta Szabó László. Azonkivül természettudományi cikkek, hasznos tudnivalók és rengeteg olvasni való van a naptárban.

(Folytatás.)

És mentek, bolyongtak Budán, ahol mindig kedvelik a bolyongást azok, akiknek nincs más sietős dolguk, minthogy minél tovább együtt lehessenek. Zsákai ilyesmit nem élvezett még soha. Kocsis korában nem volt ideje arra, hogy gyalog sétálgasson. Később, Amerikában igen, sétált a családjával, Violkával vezetgették három gyer meküket. Akkor az is boldogságnak tetszett. De mi volt az a budai sétához képest ... összesimulva egy illatos könnyülépésű fiatal asszonnyal, aki nemsokára... talán még ma... az övé lessz?

Milyen messze volt most a mult, feleség, gvermekek... mintha csak phantomok lettek volna... ha egy pillanatra felmerültek lelkében, a másikban el is mosódtak és csak Csypet karjának melegét érezte karján.

Gyönyörü verőfényes őszi idő volt, már régen mögöttük maradt a Városmajor, hegynek föl kapaszkodtak, elállt a lélegzetük, nevettek, már el is feledték, hogy ők lakást keresnek, mikor befordultak az. Alma-utcába, ahonnan már mezőkre látni. Vagy ötven lépést haladtak rajta-lefelé, midőn Csypet halkau felkiáltott:

--- Nézze!

Zsákai odapillantott amerre a kis keztyüs kéz mutatott s balfelől a sok szép büszke villa közt egy szerényebb épületet látott, melynek még a tetejét is befutotta a vadszöllő, ugy hogy az egész nagy, pirosas, sárga és zöld levélhalmaznak látszott, közzé szórt kék bogyó-fürtökkel, csak az ablakok maradtak szabadon. A ház mögött lejtőn futott lefelé, szakadéknak a szintén őszi szinekben pompázó kert. Az egyik ablakban karton-lap fehérlett.

Egy szoba, előszobával együtt, kiadó.

- Ez festői, ez gyönyörü kis ház, menjünk be! Ez nekünk való!

Már huzta is magával a férfit.

Persze, hogy özvegy-asszony lakott a házban. Sopánkodó, kövér és bőbeszédű. Roppant közönséges, akár egy vásárcsarnokbeli kofa. Csypet nagy szemeket meresztett, midőn megtudta, ki volt a férje? Egy ismert nevü tudós.

- No lám, a kiváló emberek milyen kö-

ni kilátással az őszi szinben pompázó kertnek a szakadék felé zuhanó lombrengetegére. A háziasszony pedig végtelenül kellemetlen volt.

-- Takarittatni nem takarittatok, ágynemüt nem adok, törülközőt nem adok...

Végtelen sorozatát darálta el annak. hogy mit nem ad és mit nem csinál a lakás horribilis bérösszege fejében, mig Zsákai és Csypet hizlalták szemüket a felséges kilátásban.

- Kár, hogy semmit se adhat, - szakitotta félbe Csypet ravasz mosolylyal, mert a papa elláthatta volna zsirral, liszttel és minden élelmiszerrel, de igy nem veszem ki a lakást... pedig mi mindent adhattunk volna... kár!

És a papává kinevezett Zsákai most csodát láthatott. Az élelmiszer varázsszóra a kellemetlen özvegy átváltozott, mint a mesebeli varangyos-béka királykisasszonvnyá. Olyan lett, mint a kezes bárány.

Oh, hisz éppen, ha kell, van nekem mindenem... adhatok... csak hát persze nem mindenkinek ... látom, hogy finom népekkel van dolgom... és minő kitünő falusi szinük van mindkettőjüknek.

Utóljára már ebédet is kinált.

- Minek menne vendéglőbe? Az kényelmetlen dolog egy nőnek, rossz időben.

Kivették a lakást. Midőn már kiléptek a regényes fekvésű házikóból az özvegy szózáporán kivül, Zsákai mély lélegzetet vett. - Nem tom. Galambocskám, hogy lesz... a szoba aranyos, de ez az asszonyság ugy változfatja a szavát, mint a köpönyeget.

– Ő is aranyos lessz. Hallottad a varázs szót. Ma az emberevő sárkányoknak is csak annyit kell mondani: "élelmiszer." A városokban ma az emberek se nem jók se nem rosszak többé --- csak kapzsiak. És kapzsiságuk tárgya nem pénz, hanem élelem. A commune óta mindenki ugy szeretne berendezkedni, mint a hörcsög.

Visszafordultak, Pest felé s kacagva, öszszebujva főzték a további terveket.

- Én meglátogatom szüleimet, ugy nem maradhatok idefennt, hogy ők ne tudjanak róla. A véletlen csunyán megtréfálhatna, ha találkoznánk valahol. Azt fogom mondani nekik, hogy reumás lettem a tanyán és a Lukács-fürdőbe kell járnom. Azonfelül köhögök s igy az orvos a budai hegyek közzé küld. Néhány napig otthon maradok, addig

– Jó... ahogy akarja Galambocskám. Holnap felkeresi a szüleit... holnap.... ugve?

És magához szoritotta karját. Csypet hagyta... és hallgatott.

A szállodájukhoz értek. Egymás mellé ülve a kis pamlagon meguzsonáztak. Közben a csókokkal se bántak fukaron. Aztán Csypet elrakta táskájába az otthonról hozott elemózsiát, megmosta kezeit s hirtelen feltüzte kalapját. Zsákai idegesen felugrott, megfogta a kezét.

--- Hova készül Galambocskám, hiszen a szüleihez csak holnap megy... holnap... azt igérte!

- Nem édes Balázs, nem igértem és ma megyek hozzájuk.

- Csak holnap Kincsem... holnap kérem... szépen kérem...

Szemében, egész lényén ott égett egy másik, ki nem mondott kérelem. Remegő kézzel, rábeszélőleg simitott végig az asszony törékeny alakján. 🕠

Nem, Balázs, nem. Tekintsen engem a menyasszonyának. Nem panaszkodhatik: élvezi a vőlegény minden jogát. Többet ne kivánjon, mig multjával nem szakit. Ha otthon elrendezi ügyeit, jöjjön egyenesen a budai fészkünkbe. Pá... Isten vele...

És hogy Balázs szólni se tudott, nemhogy köszönni, kecsesen megpofozgatta jobbról balról.

--- Nem muszáj elkisérnie a Krisztina térig se... onnan meg épen pompásan kiismerem magamat.

Balázs némán nyult kalapja után s ment vele a Krisztina-térig. A villamos sikoltva jött éppen, a pici asszony gyorsan felszökött s a következő pillanatban Balázs egyedül állt s a bukdácsoló kocsi után nézett, mely elrohant tőle.

Megfordult. Szétnézett. Tekintete csodálkozott.

--- Mit keresek én itt?

Most, hogy az asszonnyal együtt elszállt az édes bódulat, nevetségesnek látta egész helyzetét. Unottan tért vissza szállóbeli szobájába.

- No ezért érdemes vót annyi pénzt kiadni, hogy az otthoni jó ágyam helvett ezen a vackon aludjam! És öklét rázta a tükör felé.

- Ebadta Paprika Jancsija, de jó vagy

beavatja és megbizza a gazdaság vezetésével. Gábor mán férfi, meg fogja érteni, hogy nemcsak az ő hibája, hanem az anyjáé is, ha kenyértörésre kerül a dolog.

Reggel korán kelt s a vonat indulása előtt bevásárolt egy csomó drága haszontalanságot az otthoniak ajándékául. S egy még drágább bokrétát küldetett a Lónyai utca azon bérházába, ahol az a kis huncut asszony tán most ébredt föl...

Amint visszafelé robogott vele a vonat. ráért szemlélődni. A táj se volt olyan szép. az ut is hosszabb volt, az utasok is kellemetlenebbek.

- Igazán, az is bolond, aki eljön hazulról, ha nem muszáj!

Midőn megérkezett, nem várta kocsi, gyalog indult utnak. A nagy nyüzsgés után a puszták csöndje simogatta lelkét. Messziről, a napfényben olyan szépen csillogtak a katy márdi kastély aranyozott kerek tornyocskái. Látszott két karcsu kéménye, melyeken golyák fészkeltek. Az egyik gólva, kigyóval szájában, kiterjesztett szárnyaival most szelte át az eget; a másik mereven féllábon állt őrt. A gyermekkori kedves ismerős kép. Hiába! Az uj életért, uj szerelemért, a nagyravágyási álmaiért is igen bajos lessz mindezt elhagynia.

Csypet ofthon

Csypet becsöngetett Lónyai utcabeli lakásukba. Édes anyja maga nyitott ajtót s kis örömsikollyal fogadta leányát. Csak hat hónapja, hogy utóljára látta Csypet és ...mennyit öregedett azóta szegény! Meghatottan csókolt kezet. Apja is sáppadtan, görnyedten emelkedett fel karosszékéből üdvözlésére.

Első pillanatban az volt a benyomása, hogy ez nem a régi lakásuk, hanem egy másik, tágasabb. Csak azután fedezte fel, hogy a butorok elrendezésén változtattak, azért látszanak nagyobbaknak a szobák s mert a szőnyegek fel vannak szedve.

- Anyuskám... hol van a gyöngyházberakásu fiókos szekrény, meg az oszlopos óránk?

A karcsu, finom vonásu kis ősz asszony arca megvonaglott, mialatt halkan felelt. --- Elkeltek szivecském a legutóbbi vagyonmentő vásáron — nem is valami jól. - Az agyonmentő vásáron, tréfált apja

jat, egy zacskó turót, sült libát s nemes fajtáju almákat s körtéket. Egy asztalon tálcákra rakta mindezt. Apja megállt az asztal előtt s mélyen meghajtotta magát, azután szalutált.

--- Mit mivelsz, apuskám?

---- Üdvözlöm ezeket a rég nem látott kedves ismerősöket mint polgár és rokkant katona. Nem is jó eszünkbe juttatnod, hogy valaha ilyen ételekkel éltünk... különben a hugaid jó néven fogják venni. Alaposan megéheznek, mig haza gyalogolnak, hisz tudod, a villamos nagyon megdrágult s mama szegény bizony nem tud valami kiadós vacsorákat főzni.

"Mama szegény" jött s átrakta a kredencre a holmit. Csypet szivébe nyilallott a mint szeme megakadt a nemrég még szobrász vésőjére méltó s most agyonkinzott kis kezén, melyet a tél fagydaganatokkal éktelenített el, a mosogatás és mosás felpüffesztett, eldurvitott. Es lelkében megszólalt a benső ember: "Szégyeld magadat. Te elmenekültél a nélkülözések elől s nem osztod meg azokat a tieiddel.'

Mert valamint nincsenek tökéletesen jó emberek, ugy nincsenek tökéletesen roszszak se. Ez a picike asszony, aki Katymárdon démonnak képzelte magát s falusi és egyszerű emberek között be is vált annak. itt, öregedő, megpróbált szülei közt jó kis leányuknak érezte magát és mikor megkérdezték, micsoda jó szél hozta fel a pusztáról? Nem jött ajkára a fürdőzés gondosan kieszelt meséje, hanem — ni milyen furcsa mintha valaki, akaratából függetlenül beszélt volna helyette --- ezeket mondta:

-- Szeretnék veled kissé szerepet cserélni anyuskám, én átveszem itthon a háztartást s menj le egy pár hónapra te a pusztára, pihenhi.

A szülők összenéztek s pillantásuk mintha ezt mondta volna: "Mégse olyan önző a mi leányunk, mint hittük."

— Derék... erről lehet beszélni,... szólt az apja.

--- Nem kedvesem, --- rázta anyja a fejét --- én apa nélkül nem megyek sehova. Mit érne nekem a kényelem csak nem tudnék nyugodni, ha vele nem oszthatnám meg. Ha nem ha egy darabig mellettem maradsz és segitesz, az nagyon jól fog esni, mert már nehezen birom a strapát. Nem is győzöm.

uár 4.

beli szobaleány és ha müvelt nő egy paraszt minden rendben embert szeret, azt mégis hogy lenézik a fér- "Dajka" aláiráss bácsi viseli fürdő:	vésem költségeit. És akkor Azt há lombházikóba én már tépi el		mint Csypet elszontyolódva Vagy golni. A "sublód" s az osz	szőnyegekhez jut- kezdett kicsoma- lopos óra kedvenc zés mind reám néz, mert hugaid, szegény a hivatalban nyuzzák magukat és nem c nálhatnak itthon semmit.
EGY LEGÉNYT. Folvaj helyett gondatlanságból agyonlőtték. Az Ujfehértó mellett fekvő	viselte magát, de a következő év elején már meggyült a baja a hatósággal, mert nem messze a községtől rablást követett el, a miért 2 évi börtönre itélték. Ki- szabadulása után ujra visszaállt az asszony szolgálatába, amig az év elején bevonult katoná- nak. Szabolcsiné ekkor Döme Gyu la 21 éves nagykanizsai mező- gazdasági cselédet fogadta fel, aki gazdáját kifogástalanul is szolgálta. Marics János mint katona szabadságra ment és meglátogatta özvegy Szabolcsi- nét, aki 14 éves leányával és uj szolgájával az őrtilosi hegyen levő szőlő pincéjében dolgozott. A régi és az uj szolga a pin- cében összeszólalkoztak. Ma- rics János arcul ütötte Dömét, aki, hogy a további verekedést elkerülje, szaladni kezdett. A ka tona azonban utána iramodott és mintegy 200 lépés szaladás után az uj szolga megbotlott és elesett. Marics arra oda ért, szó nélkül előkapta szuronyát és a földön fekvő Döme Gyulát csi- pőn szurta. Dömét a nagykanizsai kór- házba vitték, ahol a szurás folytán beállott komplikációk következtében meghalt. A csendőrség a tanuk és sér- tett vallomása alapján Mari- csot elfogta.	AZ UNOKÁJÁT. A magyarbólyi főhercegi ura- dalomnak, ahol eddig csendes munkában és békében éltek az emberek, szomoru szenzációja volt. Gödöny Mihály uradalmi cseléd összeszólalkozott hason- ló nevü fiával. Az összeszólal- kozásra az adott okot, hogy ifj. Gődöny el akarta vinni a mala- cokat, s az öreg nem engedte. Végül is ifj. Gödöny magára hagyta édes atyját és elment a dolga után. Az öreg Gödöny Mi- hály, akit a fiával való veszeke- dés felingerelt, dühében 9 na- pos unokáját, ifj. Gödöny Mi- hálynak kis gyermekét konyha késsel összeszurkálta. Az öreg Gödöny Mihályt letartóztatták és bekisérték a pécsi kir. ügyész ség fogházába. (Dunántul, Pécs.) ' ' ALOMKÓROS ÁLLAPOTBAN A KUTBA UGROTT. Napok óta különös eset fog- lalkoztatja Bácsfalu község la- kosságát. Egy fiatal asszony, névszerint Gverkó Mihályné az elmult éjjelek egyikén a kert- jükben lévő kutba ugrott. Gyer- kóék rendes szokásuk szerint este 10 órakor hajtották fejü-	(Bácska, Szabadka.) 	<section-header><section-header><section-header><section-header><text><text></text></text></section-header></section-header></section-header></section-header>

